

Jānis Penīkis

Mineapolē, 1970.g. 26. martā

Piezimes pie LATVIEŠU FONDA statūtu projekta.

Izstrādātais statūtu projekts ir manuprāt visai lietpratīgs. Sekojošās piezimes ir vairāk jautājumu formā nekā konkrētu ieteikumu formā, jo neesmu "lietas kursā" par LF, un varbūt mani jautājumi/iebildumi jau ir kaut kur iztirzāti.

(1) Es būtu gribējis redzēt statūtus angļu valodas versijā--ne tādēļ, ka nemācētu tos latviski izlasīt, bet tādēļ, ka sai organizācijai, gribot negribot, būs jādarbojas primāri pēc inkorporācijas noteikumos paredzētajiem "ruļļiem". Citu latv. organizāciju gadījumā (arī to, kas inkorporētas) tas nebūtu tik svarīgi, bet šeit gan, jo (a) mēs paredzam damboties ar samērā lielām naudas summām, (b) vismaz daļa šīs naudas būs ieguldāma riska pasākumos, kur ir ļoti svarīgi juridiski precizi fiksēt ipašumtiesības, juridisko atbildību, utt., utt., un (c) fondam kā bezpelņas (kas, starp citu, nekur nav minēts pašreizējā statūtu projektā) labdarības iestādījumam būs jārēķinas ar daž. nodokļu u.c. likumiem attiecībā uz ienākumu izmantošanu, resp. piešķirumiem.

Īsi sakot, šoreiz mēs netiksim cauri ar parastajiem biedrību statūtiem. Te nepieciešams advokāta-speciālista padoms. Mazs piemērs: projekta VI.-10. punkts, kā jau A. Olte norādījis, ir nedzīrīgs. Bet nīm nepietiek arī teikt tikai, ka fonda biedram, resp. dalībniekam pieder attiecīgais procents no fonda ieguldījuma, vai tirgus vērtība, vai taml. Sie visi ir ļoti neprecīzi apzīmējumi, no juridiskā un financiālā viedokļa. Piem., tā saucamie "Mutual investment funds" lieto dažādas visai sarežģitas formulas ipašuma un ienākuma tiesību noteikšanai, un ar kaut ko līdzīgu būs jārēķinas arī Latv. Fonda gadījumā. Blakus minot, esmu pārliecībā, ka visa VI. nodaļa ("Līdzekļi") būs jāpārstrādā: bez 10. punkta, vēl neskaidribas ir arī, piem., 2., 5., un 8. pktā.

(2) Problēma ar fonda dalībniekiem. Es ļoti simpatizēju Andreja Oltes uzskātam, ka "diskriminācija" pret studentiem nav vēlama, BET... Kādēļ vispār paredzēts atsevišķs studenta-dalībnieka statuss? Manuprāt, mums jāizskiras par vienu no divām iespējām: (a) fondam ir tikai viens dalībnieka statuss, resp. tie, kas maksā pilnu "nodevu". Te atkrit visi tālākie sarežģījumi. Vai (b) fondam ir pilntiesīgi dalībnieki un dalībnieki-veicinātāji. Punkts. Vienalga vai veicinātāji ir studenti, grāvjači, pensionāri vai kas cits. Andrejam taisnība, ka nebūtu jāxierobežo studentu līdzdalība, un no "ideoloģiskā" viedokļa būtu ļoti teicami, ja būtu labi daudz gados jaunu fonda dalībnieku. Bet tikpat labi šīs arguments attiecas uz jebkuru biedru veicinātāju, studentu vai nestudentu. Problēma te vienīgi tā: ja, piemēram, veicinātāju gada maksa ir \$10, mēs varam sagaidīt varen daudz veicinātājus un samērā maz "aktīvos". Ja veicinātājiem ir gluži tādas pat tiesības kā "aktivajiem", tad kādēļ vispār klūt par "aktīvo", riskēt ar savu naudu, utt.?

Event. kompromiss varbūt varētu būt apmēram šāds: fondam nekādā gadījumā nevajadzētu radīt iespaidu, ka tas ir eksklusīvs "bagāto radu" iešķīdijums. Studenti, starp citu, nav vienīgie, kam varētu būt interese fonda atbalstīšanā, bet kuŗu financiālā "celtpēja" un nespēj turēt \$1000 slodzi. Parasti arī studijas beigušie (vai nemaz neuzsākušie) ir gluži tādā pašā stāvokli vairākus gadus pēc darba uzsāšanas, apprecēšanās, utt. Būtu klūda noraidīt šādu atbalsta avotu, kaut arī nelielos §§ apmēros. Tātad, ko fonds varētu piesolīt pretī? Manuprāt, vienu no divām iespējām (bet ne abas): (a) fonda dal.-veicinātāji katru gadu ievēl vienu valdes locekli no sava vidus, uz vienu gadu; pārējie seši valdes loc. tiek ievēlēti projektā paredzētā veidā. Vai (b) veicinātājiem ir visas tās pašas tiesības, kas pilnties. dal., izņemot, ka viņi nevar būt valdes locekļi. Personīgi es ieteiku pirmo (a) variantu.

(3) Šīs un tas. Esmu vienis prātis ar A. Olti par pārvaldes aparātūru. Pietiku ar 7 loc. valdi un 3 loc. rev. kom. Tad: kādēļ tik noteikts datums kārtējai sapulcei? Vēl: kāpēc neviens nevar būt valdē ilgāk par 6 gadiem? Un vēl: par kuŗu līdzekļu izlietošanu lemj sapulce, par kuŗu valde? Un vēl: inkorporācijas noteikumi prasis (man šķiet) specificēt, kuri organiz. paliek fonda līdzekļi likvidācijas gadījumā. Vēl varētu būt šādi tādi piebildumi, bet domāju, ka galveno esmu pateicis.

J.P.

Valdi,

norātu Nepartam prečmes
pēc tamēm izbrādi unīem.
Norāksts Tev parādī.

Kā paliek ar iecerēto
viesošanu? Joprojām
zaišam · Šāds būtu ar
skaidrum Mīneapolēs jāuzsešķe
Tu vēlko to līdzīgi? Vairīt
iespējams mazliet no ūjienēs
pobīstīt.

Kur tad tādas gīnas par
grau? Meierovics jau gan, bet
par grau nebija dzirdējis.
Visur būtu, Jaunā